

VIKTIGE SEKUNDÆRE HODEPINER

KRONISK HODEPINE

- KRONISK = DAGLIG??
- KRONISK = HYPPIG??
- KRONISK --- EPISODISK

- EN HODEPINETYPE - FLERE HODEPINETYPER??

KRONISK HODEPINE DEFINISJON:

- Kronisk hodepine = Kronisk daglig hodepine

Vanligste definisjon:

- Hodepine uansett type, som forekommer minst 15 dager per mnd

EPIDEMIOLOGI

- Incidens av kronisk hodepine er ca 4% i alle land hvor det finnes data
  - ♀:♂ ≈ 2:1
  - De mest vanlige hodepinene er mest prevalente.
- Goadsby, Silberstein, Dodick: Chronic Daily Headache 2005

DIAGNOSTIKK AV KRONISK HODEPINE

Headache 15 or more days per month

Exclude secondary headache

Yes → Diagnose

No

Classify based on duration

Short Duration < 4hrs

- Cluster headache
- Paroxysmal hemicranias
- Hypnic headache
- Trigeminal neuralgia
- Other

Long Duration >4 hrs

- Chronic migraine
- Chronic tension-type
- Hemicrania continua
- New persistent daily headache
- Other

POSTTRAUMATISK HODEPINE

HODEPINE

- Vanlig symptom
- Mange har hodepine uten å ha vært skadet
- Hodepine hyppig etter skade mot hode og nakke
- I skademedisinsk sammenheng hodepine oftest beskrevet som tilstede eller ikke tilstede...

POSTTRAUMATISK HODEPINE

- Hodepine etter skade mot hode eller nakke er pr definisjon sekundær hodepine

KRONISK POSTTRAUMATISK HODEPINE

- A. Enhver hodepine som oppfyller kriteriene C og D
- B. Hodeskade har funnet sted.
- C. Hodepine har oppstått innen 7 dager etter en av følgende:
  - 1. hodeskaden
  - 2. gjenvunnet bevissthet etter hodeskaden
  - 3. avsluttet smertelindrende behandling som har redusert evne til å kjenne eller rapportere hodepine etter hodeskaden
- D. Hodepinen vedvarer >3 mndr etter hodeskaden.
- E. Kan ikke forklares bedre av noen annen ICHD-3 diagnose.

KRONISK HODEPINE ETTER WHIPLASH

- A. Enhver hodepine som oppfyller kriterier C og D
- B. Whiplash, tidsmessig assosiert til nakkesmerte og/eller hodepine, har funnet sted
- C. Hodepinen har oppstått innen 7 dager etter whiplash
- D. Hodepinen vedvarer >3 mndr etter whiplash
- E. Kan ikke forklares bedre av noen annen ICHD-3 diagnose.

KRONISK POSTTRAUMATISK HODEPINE

- Diagnosekriteriene beskriver ikke hodepinen
- Sier samtidig at hodepinen ikke skal forklares bedre av andre ICHD-3 diagnoser
- Dette gjør spesifikk diagnostikk nødvendig

HODEPINETYPE

- Spesifikk diagnostikk av hodepine
- Klinisk beskrivelse avgjør fenotype av hodepine
- Som igjen avgjør behandling!

HODEPINE-ANAMNESE

- Anamnese avgjørende for å stille riktig diagnose!
- Debut av hodepine, endring over tid
- Evt anfallsbeskrivelse: smertekvalitet, lokalisering
- Ledsagersymptomer, inkl. nevrologiske symptomer (aura) med varighet.
- Varighet og hyppighet av anfall.

HODEPINE-ANAMNESE

- Konsekvens for funksjonsevne
- Hodepineutløsende faktorer, eks.: lys, støy, fysisk aktivitet, relasjon til menssyklus
- Tidligere utredning og behandlingsforsøk:
  - anfallsbehandling
  - forebyggende behandling

HODEPINE ANAMNESE

- Ved kronisk hodepine:
- Bruk VAS – variasjoner
- Spør konkret om forverrelser, varighet, ledsagersymptomer
- Hvordan var hodepinen før den ble kronisk?

- Posttraumatisk hodepine diagnostiseres - som alle andre hodepiner og smertetilstander - basert på anamnese og beskrivelse av smertekvalitet og ledsagersymptomer
- Hodepine/smerter kan ikke ses på bilder.

HVA MED FLERE HODEPINETYPER?

- Alle hodepinetyper bør diagnostiseres.
- Kronisk migrene ”dominerer” over kronisk tensjonshodepine
- Dersom det foreligger primær hodepine i tidligere sykehistorie (før skade), skal primær hodepine-diagnose også gis.

”WHEN A *PRE-EXISTING* HEADACHE WITH THE CHARACTERISTICS OF A PRIMARY HEADACHE DISORDER BECOMES *CHRONIC* OR IS MADE SIGNIFICANTLY WORSE (USUALLY MEANING A TWOFOLD OR GREATER INCREASE IN FREQUENCY AND/OR SEVERITY), IN CLOSE TEMPORAL RELATION TO SUCH TRAUMA OR INJURY, BOTH THE INITIAL HEADACHE DIAGNOSIS AND A DIAGNOSIS OF 5. HEADACHE ATTRIBUTED TO TRAUMA OR INJURY TO THE HEAD AND/OR NECK (OR ONE OF ITS SUBTYPES) SHOULD BE GIVEN.”

BEHANDLING AV POSTTRAUMATISK HODEPINE

- Diagnostiser spesifikk hodepine
- De fleste har hodepine med migrenepreg og bør behandles etter vanlige retningslinjer for migrene
- Kronisk hodepine som oppfyller kriterier til kronisk migrene skal behandles som kronisk migrene

Yerry et al, Headache. 2015 Mar;55(3):395-406:

Onabotulinum toxin a for the treatment of headache in service members with a history of mild traumatic brain injury: a cohort study.

11 % hadde tidligere hodepine

75 % hadde kronisk smerte før behandling, de fleste hadde blandingshodepine m migrenetrek.

64 % ble bedre etter onabtx behandling

41 % fortsatte i aktiv tjeneste

KONKLUSJON

- Posttraumatisk hodepine bør diagnostiseres
- Diagnose avgjør behandling
- Korrekt behandling gir bedre prognose.

«IF IT SMELLS LIKE MIGRAINE,
TREAT LIKE MIGRAINE..»